

Rejsen

TAK TIL:

Alle deltagerne, Søren og Louise fra U-Turn og BUPLs Solidaritets- og kulturfond.

Projektet blev igangsat efter en ide af antropolog og fotograf Inanna Riccardi.

Kataloget er skrevet af Inanna Riccardi og Søren Bjørn Larsen har sparret på teksten og læst korrektur.

Indhold:

Introduktion	9
<i>Deltagernes narrativer - Rejsen</i>	11
Tilde	11
Thurid	17
Simon	27
Anna	31
Domi	51
Vestergadegruppen	63
Rammen	67
Tema	68
Mediet	69
Designet	70
Deltagerne	71
Feedback	73
<i>Efterord</i>	75

Introduktion

Fotografierne i denne bog er blevet til under den fotografiske workshop, "Rejsen", med en gruppe unge tilknyttet U-turn - Københavns Kommunes behandlingstilbud til unge under 25 år med et problematisk forbrug af rusmidler.

Workshoppen var et samarbejde mellem U-turn og antropolog og fotograf Inanna Riccardi.

Det overordnede håb med workshoppen har været at give de enkelte deltagende unge mulighed for at bruge fotografi til at se, og gense, sin omverden på nye måder, og derigennem også få anledning til at gense sig selv og egne muligheder for at være i verden på nye måder.

TILDE

Der er ingen som mig
Ingen kan nå mig
Ingen kan forstå mig

Jeg ser ikke solen skinne

Alle har glemt mig
Tiden indhenter mig

Jeg er min værste fjende

Der er ingen som mig
Alle kan nå mig
Alle kan forstå mig

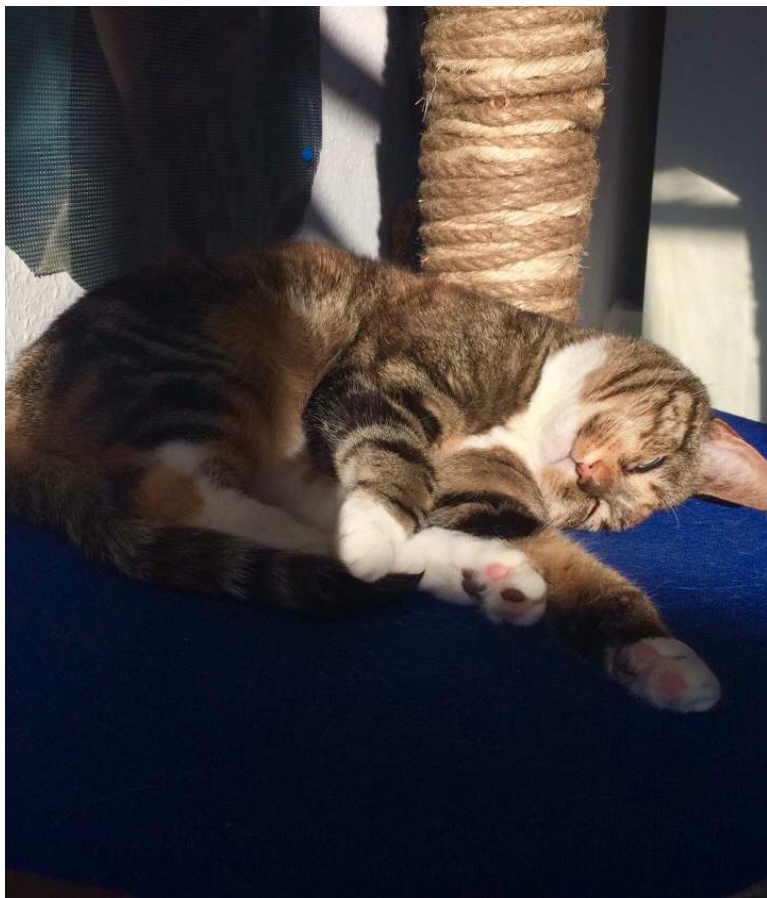
Nu mærker jeg det selv

Ingen har glemt mig
Tiden følger mig

Jeg er min bedste ven

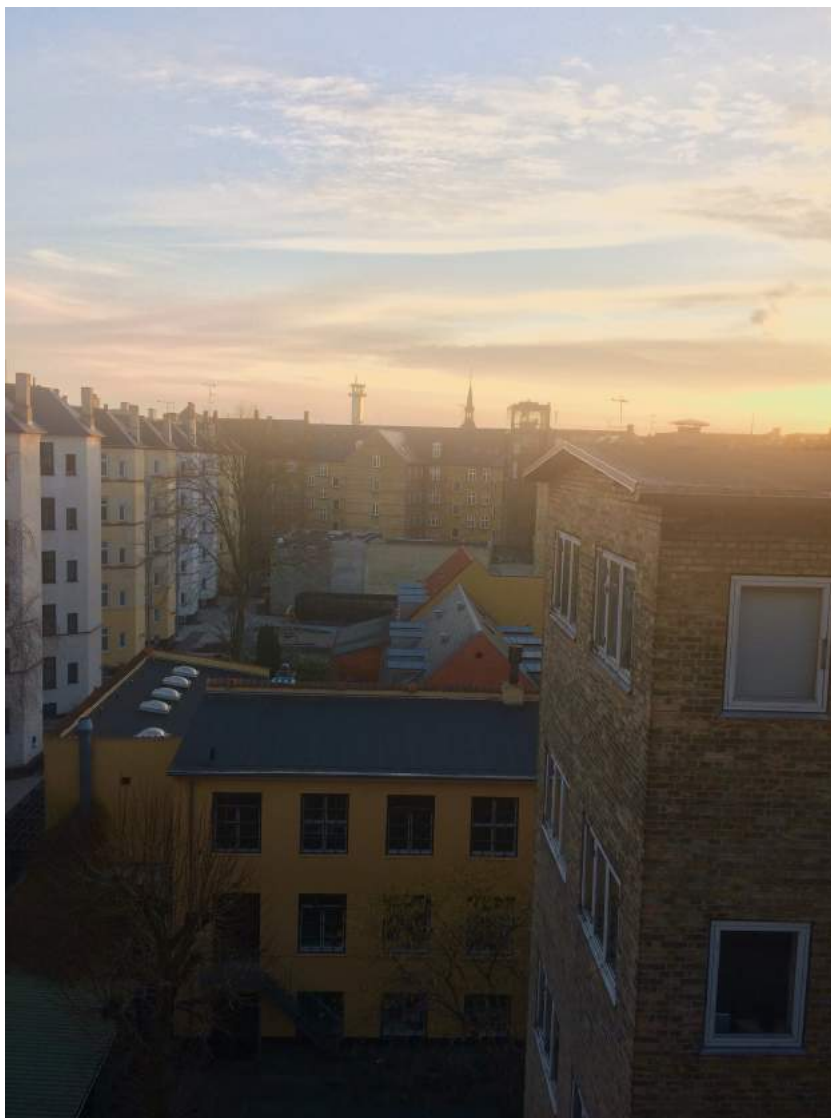
THURID

Tiden går og nogle gange føles det som om at den går alt for hurtigt uden mig - det er ude af min kontrol.
Men jeg ved at jeg altid kan finde støtte og kærlighed hos familie og venner...

Fototitler:

Regn - mit vindue
Min lille (s)kat

Sne - mit vindue
Bedste ven

Solnedgang - mit vindue
Familie

SIMON

In a realm of unseen forces, I will seize from concluding too much
Sunlight is in my palm but it escapes my clutch
And I walk and I speak and I wage and I bleed
But matter all the same
So tell me what I should do indeed
To prevent from going insane.

ANNA

Mit Natteliv.
Ud at gå.
Langebros.
Nat, men byen dør aldrig.
Altid lys.
På vej til staden for at hente skunk.
Ryge.
Går alene.
Hører musik.
Bro ubehagelig.
Livet er skrøbeligt.

Ude og gå.
Christianshavn.
Duer på række.
De sidder bare og chiller.
Men hvem ved om et øjeblik flyver de måske.
Måske også de venter.
Jeg går videre.

Farfars Quiz.
Torsdag.
Øl med venner.
Aften.
Umiddelbar hyggelig øl-bar.
Quiz stemning.
Men jeg var skæv og sad i min egen boble.
Gik før tid for at ryge.

Nord Vest.
Der jeg bor.
Haven.
Nyder en smøg.
Vintertid.
Planterne venter på at kunne gro.
Blomstre.
Venter på solen.
Venter på at blive klar.

Afslapning.
Musik.
Band.
At være i nuet.
Sammenhold. Sammenspil.
Plante der bliver tvunget til at vokse.
Husk mine værdier.

Svendborg.
På tur.
Gode venner.
De beskytter mig.
Det går fremad.
Anton og Kristoffer.

Nord Vest.
Det sted jeg bor.
Stuen.
Solen skinner.
Stolen har slugt mig.
Alene tid-Rart.
Afslapning.

På tur til Sverige.
Færgen.
Solen skinner.
Horisonten kan være alt.
God tur. Søde people.
Udendørs.
Alt kan ske.
Venter på land.
Her er det rart at vente.

Vil gerne gro, udvikle mig. Men det går i ring. Prøver at bevæge mig andre steder hen.
Det sker kun halvt, tager weeden med mig... hvad er der galt med mig.
Acceptere mig selv. Jeg kommer frem. Jeg må vente slappe af.
Min egen udvikling men det er okej at få hjælp af andre.

DOMI

Kære Vestergadegruppe

Tusind tak for et dejligt forløb sammen med jer!

Det har været en fornøjelse at se de fotografier, som I har vist frem undervejs, både de fotos som er kommet med her i bogen, og de fotos som ikke er.

Det har været spændende at høre jer fortælle om dem alle sammen, og om alt det, som har vist sig at befinde sig på, nedenunder, ved siden af, eller i forlængelse af fotografierne.

Vi har haft en oplevelse af, at I, med jeres fotos, hver uge har åbnet for døre ind til umiddelbare, forunderlige, håbefulde, svære og rørende rum i jeres liv, som vi sammen har fået lov til at gå på opdagelse i.

Nogle gange er vi kommet ud andre steder, end der vi kom ind.

Det har også været en fornøjelse at opleve, hvordan I med nysgerrighed og indlevelse har lyttet til hinanden og passet på hinanden undervejs.

Endelig synes vi, at det er imponerende, at I fra start af har været med på, her i bogformat, at stille jeres rejser frem, så andre nysgerrige sjæle også får mulighed for at se med.

Varme hilsner fra Louise og Søren
(gruppeledere i Vestergadegruppen)

Rammen

Workshoppen var struktureret sammen med Søren Bjørn Larsen, som er psykolog og arbejder som behandler i U-Turn og som gruppeleder i Vestergadegruppen.

U-Turn er et helhedsorienteret tilbud under Københavns Kommune til unge under 25 år, som har et problematisk forbrug af rusmidler. U-turn trækker primært på systemiske, narrative og løsningsorienterede tilgange, og fokuserer ikke kun på de unges forbrug af rusmidler, men forsøger at have et blik for den unges øvrige liv – dvs. den helhed som rusmidlerne udgør én del af, og skal forstås i sammenhæng med.

Det anses som en central bestræbelse at kultivere de unges ressourcer, værdier og håb for sig selv, og i forlængelse af dette har U-turn udviklet en vedvarende interesse for at supplere terapeutiske samtaleformer med æstetiske virkemidler såsom foto, tegning, video og musik.

Den interesse er sammenfaldende med min erfaring med at bruge fotografi til at hjælpe såkaldte "udsatte" unge mennesker til bedre at forstå sig selv og til at se livet fra nye og uventede vinkler.

Dette element suppleres med min ambition om "empowerment", i den forstand at håbet med mine workshops er, at deltagerne gennem fotografi får mulighed for selv at formidle deres eget perspektiv på deres liv og, gennem en bog som f.eks. denne her, involvere et publikum i deres refleksioner og oplevelser.

Tema

I fællesskab snakkede vi om, hvilket overordnet tema der kunne danne en god ramme for den fotografiske/terapeutiske workshop. Vi besluttede os for, at "Rejsen" kunne tilbyde mange af de muligheder, som vi gerne ville inkludere i workshopen.

En "rejse" kan være mange ting: at rejse kan betyde at bevæge sig fra A til B, eller det kan referere til en mere personlig og abstrakt bevægelse, som kan beskrive en måde at leve på, eller nye perspektiver på livet. Hver rejse har sin egen form for rute, og hver bevægelse har associationer, følelser, håb og/eller erfaringer knyttet til sig.

Nogle gange kan man få en fornemmelse af at sidde fast det samme sted eller i den samme situation, bare fordi man ikke bevæger sig så hurtigt, som man ønsker. Andre gange kan man have en følelse af, at alt går for stærkt til, at man kan se, hvad der sker omkring og med en.

På den måde er rejsens karakter subjektiv og meget personlig.
Rejsen kan fortolkes som en metafor for at leve sit liv på forskellige måder.

Det har været min oplevelse, at "rejsen" som tema gav deltagerne mulighed for at bruge fotografi til at snakke om forskellige oplevelser af sig selv og deres liv - nogle gange med deres forbrug af rusmidler i baggrunden og andre gange med deres forbrug af rusmidler i forgrunden.

Mediet

Fotografi blev valgt som middel til at undersøge og udtrykke sig, fordi det tilbyder en mulighed for spontan og umiddelbar gengivelse af en oplevet situation.

Vi valgte at alle deltagerne skulle bruge kameraerne på deres mobiltelefon, fordi det var vigtigt, at de følte sig sikker i brugen af kameraet.

En anden grund til at vælge mobilen som kamera var, at de fleste næsten altid har deres mobil med sig, hvilket giver en meget umiddelbar mulighed for at fotografere.

Til sidste var det også vigtigt, at deltagerne kunne se billederne med det samme, fordi det var en del af deres løbende opgave, at finde den atmosfære eller form som de helst ville udtrykke.

Desuden er der ikke så mange funktioner at styre på mobiltelefonens kamera, hvilket betød at deltagerne kunne fokusere på indhold og framing og ikke så meget på teknik.

Designet

Fotoworkshoppen var en del af U-turns Vestergadegruppe.

Vi startede hver session med at spise brunch sammen. Her snakkede deltagerne frit om hvordan de havde det, hvad der var sket i løbet af ugen, og om der var noget særligt, som lå dem på sinde.

Derefter startede vi fotoworkshoppen: den første gang brugte vi tid på at undersøge, hvad et godt billede kan indeholde, og hvilke betydninger temaet "Rejsen" kunne have.

I hver af de efterfølgende sessioner startede vi med at snakke om de billeder, som deltagerne havde taget i den forgange uge, hvorefter jeg præsenterede forskellige eksempler på fotoprojekter, hvor en fotograf har bestemt sig for at fortælle en historie som en form for rejse.

Undervejs gav vi meget plads til, at deltagerne kunne fortælle om deres billeder, fordi billederne ofte gav deltagerne anledning til at fortælle om omfattende historier fra deres eget liv, og om deres idéer om sig selv.

Jeg stillede spørgsmål såsom: hvorfor er billedet vigtigt, og hvad betyder det for dig?

Jeg gav også feedback på de mere formelle elementer af billederne, men fokus var altid på betydning og indhold.

Deltagerne

Fotoworkshoppen var skabt specifikt til U-Turns Vestergadegruppe, så deltagerne var de unge mennesker som i forvejen var i forløb i gruppen eller lige var startet.

I den forbindelse var fire af gruppens seks deltagere nye i gruppen, dvs. de ikke kendte hinanden før fotoworkshoppen. Dette var en usædvanlig situation i Vestergadegruppen.

En af workshoppens deltagere bestemte sig for ikke at være med i bogen her men delte i gruppens fælles samtaler om fotografier aktivt egne gamle billeder, som var på hendes mobiltelefon, og brugte dem som en ressource til at præsentere historier om sig selv og sit liv.

Søren og Louise, de to behandlere fra U-turn som har Vestergadegruppen, var med under hele workshoppen, og skabte en tryk, rolig og fortrolig atmosfære, ligesom deres tilstedeværelse fastholdt det fokus, som de unge også var i gruppen for: nemlig deres ønsker om til at forandre deres forbrug af rusmidler.

Deltagerne i workshoppen var: Tilde som bor i Valby og er 21 år, Thurid som bor i Nordvest og er 24 år, Simon som bor i Nordvest og er 24 år, Anna som bor i Nordvest og er 21 år, og Domi som bor i Nordvest og er 20 år.

Feedback

Ved slutningen af workshoppen spurgte jeg deltagerne til deres oplevelser med forløbet – gode såvel som dårlige.

Hvad var godt?

Sætte tingene i perspektiv.
Lærte at kende de andre på en fed måde.
Godt at man ikke skal stresse over opgaverne.
Grineren at lave "lektier".
Nok tid til opgaverne.

Hvad var dårligt?

Kunne være fedt at tage ud på tur sammen.
Nogle gange overtænker jeg at tage billederne
Kunne være fedt at have mødt de andre før workshoppen.
For meget tid til billederne (fremfor snak om andet).

Efterord

Fotografiets terapeutiske potentiale

Workshoppen, som er beskrevet på de foregående sider, tager udgangspunkt i ideen om, at det at tage et foto eller skabe et billede, samtidig er en emotionel og intim beskrivelse af sin egen måde at opleve og være i verden på.

Mange mennesker oplever, når de fotograferer, følelsen af at fortabe sig fuldstændigt i øjeblikket og i miljøet omkring dem. Kroppen, sindet og opmærksomheden er alt sammen fokuseret på handlingen, og man bliver opmærksom på det nuværende øjeblik.

Nogle af deltagerne har oplevet sådanne "selvforglemmende" øjeblikke og produceret fortællinger, som kan relateres til en dagbogsform.

Andre af deltagerne har oplevet den modsatte situation: hver gang de skulle fotograferer, rejste det spørgsmål om, hvad der var vigtigt for dem og hvorfor: vi kan kalde det en form for hyper-selvrefleksion.

I denne situation har deltagerne haft det svært med at fotograferer, fordi de ikke umiddelbart kunne besvare deres egne spørgsmål.

Man kan sige, at de har oplevet en art paralyse.

Efter få sessioner overkom alle deltagerne dog denne paralyse og fandt måder at fotograferer på. Det har resulteret i mere symbolske eller abstrakte rejser.

Flere deltagere oplevede en lignende paralyserende situation, da de skulle opbygge det narrativ, som de hver især brugte til at beskrive deres respektive rejser.

I begyndelsen havde de fleste svært ved at udvælge billeder og skrive tekst til dem.

Men efter noget tid og indbyrdes diskussioner, kunne alle udvælge billeder og beslutte sig for, hvordan de ville gribe tekstdelen an.

Jeg synes, at denne "overvindelse" er interessant, fordi det viser, at deltagerne evner at "besvare" de, ofte svære, spørgsmål, som sådan en proces åbner op for, hvis konteksten giver dem mulighed for at snakke åbent om de udfordringer som følger med.

For at læseren bedre forstår workshoppen, vil jeg sige, at den var formet på en måde, hvor det endelige mål, det at skabe en fotografisk rejse, blev opdelt i mindre opgaver.

På den måde, kunne deltagerne se hvordan mindre trin leder én hen til målet, samtidig med at de ikke blev overvældet af processen.

At blive stillet fotografiske opgaver gav flere af deltagerne en grund til opleve deres omverden med en fotografs "sko" på. På den måde havde de mulighed for at tilegne sig fotografens rolle, når de interagerede med deres venner eller familie.

En af deltagerne har fortalt, at hun skulle hente sin nevø fra børnehaven og brugte noget tid alene med ham, noget som aldrig var sket før. Fordi hun kunne tage billeder af ham, følte hun, at de knyttede bånd til hinanden.

At fortælle en historie gennem fotografi stemte i høj grad overens med den narrative tilgang, som er en del af U-Turns terapeutiske fundament.

Billederne kunne undervejs blive brugt til at fortælle om, og beskrive oplevelser som, af forskellige grunde, var vigtige for deltagerne. Deltagerne kunne også bruge billederne til at beskrive deres følelser med udgangspunkt i bestemte situationer.

Et vigtig aspekt af workshoppen, som ikke oprindeligt var planlagt, var at nogle af deltagerne undervejs også begyndte at bruge billeder, som var taget før workshoppen begyndte.

Ved at bruge deres mobiltelefoner som kamera, havde de adgang til arkivmateriale, som kunne række mange år tilbage i deres liv.

Arkivmateriale bliver, i individuel coaching eller terapi, ofte brugt til at udtrykke følelser og oplevelser, som kan være udfordrende at forholde sig til.

I workshoppens kontekst blev arkivbillederne imidlertid en integreret del af beskrivelsen af deltagernes rejser.

Det gav dem et ekstra redskab til at skabe tidslinjer i forhold til deres personlige forandringer med.

En anden af deltagerne kunne, ved at vise et billede af en god veninde taget nogle måneder forinden, nemt huske og beskrive, hvordan sit liv og sine ideer om sig selv var på det tidspunkt, og hvordan denne veninde havde en særlig positiv indflydelse på hendes sindsstemning.

Konkluderende synes jeg, at fotoworkshoppen har været en fantastisk måde at supplere gruppeterapi på: gennem små fotografiske opgaver har deltagerne kunnet fremstille situationer og tanker fra deres dagligdag - for sig selv og for hinanden, ved brug af arkivbilleder har deltagerne kunnet række tilbage i deres respektive historier, og ved at skære en "Rejse"-fortælling til, har de kunnet udvælge og fokusere på noget, som har betydning for dem hver især.

Jeg har været meget positivt overrasket over, hvor hurtigt deltagerne hilste min idé om en fotografisk workshop velkommen, og at jeg helt fra start blev accepteret i gruppen.

Deltagerne har været meget åbne omkring deres idéer og følelser om sig selv, og den atmosfære har hjulpet mig at udvikle mine idéer om, og perspektiver på, hvordan jeg i fremtiden, i samarbejde med andre, kan anvende fotografi på nye måder.

af Inanna Riccardi

Om Inanna Riccardi

Inanna har en kandidatgrad i Applied Cultural Analysis, og har specialiseret sig i at bruge kunst og visuelle redskaber til at fortælle historier. Hun er også uddannet fotograf fra København Film og Foto Skole, og er relational coach. Hun skaber hvert projekt specifikt i relation til det givne sociale miljø, hun møder, sådan at hvert projekt er unikt og skræddersyet til deltagerne.